

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

กุ้งเป็นสินค้าประมงที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย ซึ่งเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ที่ถือว่ามีความสำคัญในการส่งออก เนื่องจากประเทศไทยสามารถส่งออกกุ้งเป็นอันดับหนึ่งของโลกติดต่อกันยาวนานกว่า 10 ปี โดยในการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ที่ศึกษาสภาพทั่วไปของการผลิต และการตลาดของกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งแปรรูปที่ส่งออก และวิเคราะห์ความสามารถในการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งแปรรูปของประเทศไทยและประเทศคู่แข่งที่สำคัญไปยังตลาดส่งออกที่สำคัญโดยใช้ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (An Index on Revealed Comparative Advantage: IRCA) รวมถึงวิเคราะห์การขยายตัวของการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งแปรรูปของประเทศไทยและประเทศคู่แข่งที่สำคัญไปยังตลาดส่งออกที่สำคัญโดยใช้แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ (Constant Market Share: CMS) สามารถสรุปได้ดังนี้

กุ้งที่สามารถเพาะเลี้ยงได้ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของไทยมี 3 ชนิดคือ กุ้งกุลาดำ กุ้งขาว และกุ้งก้ามกราม ซึ่งแหล่งผลิตกุ้งที่สำคัญของโลกมี 2 แหล่งคือ ทวีปเอเชียและอเมริกา โดยในทวีปเอเชียมีประเทศผู้ผลิตและส่งออกกุ้งที่สำคัญได้แก่ ไทย จีน อินโดนีเซีย อินเดีย และเวียดนาม ส่วนในทวีปอเมริกาได้แก่ เอกวาดอร์ เม็กซิโก และแคนาดา ซึ่งประเทศเหล่านี้เป็นประเทศคู่แข่งที่สำคัญในการส่งออกกุ้งของไทย โดยการผลิตกุ้งของไทยและคู่แข่งมีส่วนผลผลิตที่ได้จากการเพาะเลี้ยงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่จذبธรรมชาติลดลง โดยในช่วงปี 2537 – 2547 ไทยมีแนวโน้มผลผลิตกุ้งเพิ่มขึ้น ขณะที่ผลผลิตกุ้งของประเทศคู่แข่งที่สำคัญโดยเฉพาะประเทศจีนและเวียดนามได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตั้งแต่ปี 2537 เป็นต้นมา โดยประเทศไทยมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงที่สูงกว่าประเทศคู่แข่ง ซึ่งในอดีตประเทศไทยส่งออกกุ้งที่ไม่มีการแปรรูปใดๆ แต่ต่อมาเมื่อแปรรูปเป็นกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งที่มีลักษณะของกุ้งเด็ดหัว กุ้งปอกเปลือก และกุ้งเด็ดหาง เป็นต้น ได้มีการแข่งขันจากคู่แข่งที่เพิ่มขึ้น ทำให้ผู้ส่งออกของไทยจึงพัฒนาสินค้ากุ้งเพิ่มมูลค่าเป็นกุ้งแปรรูปขั้นสูงในลักษณะสินค้าสำเร็จรูป (Simi – Cooked) และอาหารพร้อมรับประทาน (Ready to Eat) ในรูปกุ้งค็อกเทล กุ้งชุบแป้ง และต้มยำ เป็นต้น เพื่อรักษาความเป็นผู้นำในการส่งออกกุ้ง โดยปัจจุบันกุ้งที่ไทยส่งออกมี 5 ประเภท คือ กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง กุ้งแปรรูป กุ้ง

กระป๋อง กุ้งแห้ง และกุ้งดัมสุกแช่เย็น แต่กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งแปรรูปสามารถสร้างรายได้ให้แก่ประเทศไทยในสัดส่วนที่สูง โดยมีตลาดสหรัฐฯ และญี่ปุ่นเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญของไทย ซึ่งทั้ง 2 ตลาดมีแนวโน้มสัดส่วนปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งจากไทยลดลง ขณะที่กุ้งแปรรูปสูงขึ้น

ในช่วงปี 2537 – 2548 ไทยสามารถครองส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับหนึ่งมาโดยตลอดในการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งในตลาดสหรัฐฯ และการส่งออกกุ้งแปรรูปทั้งในตลาดสหรัฐฯ และญี่ปุ่น ยกเว้นการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งในตลาดญี่ปุ่นของไทยที่ครองส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับ 5 ในปี 2548 จากเดิมที่เคยครองส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับ 2 ในปี 2537 ซึ่งในปี 2548 ไทยครองส่วนแบ่งตลาดกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งในตลาดสหรัฐฯ มากถึงร้อยละ 25.34 รองลงมาเป็นคู่แข่งที่สำคัญของไทยได้แก่ ประเทศเอกวาดอร์ อินโดนีเซีย เวียดนาม อินเดีย เม็กซิโก จีน ที่ครองส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 12.06 11.61 8.50 8.20 7.08 และ 2.13 ตามลำดับ ส่วนกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐฯ ในปี 2548 ไทยครองส่วนแบ่งตลาดมากถึงร้อยละ 44.48 รองลงมาเป็นคู่แข่งที่สำคัญของไทยได้แก่ ประเทศจีน เวียดนาม แคนาดา อินโดนีเซีย อินเดีย และเอกวาดอร์ ที่ครองส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 26.96 7.04 5.97 4.92 2.33 และ 1.44 ตามลำดับ ด้านกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งในตลาดญี่ปุ่นในปี 2548 เวียดนามเป็นคู่แข่งของไทยที่ครองส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ประเทศอินโดนีเซีย อินเดีย จีน และไทย ที่ครองส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 23.45 19.61 11.32 10.37 และ 7.92 ตามลำดับ ส่วนกุ้งแปรรูปในตลาดญี่ปุ่นไทยครองส่วนแบ่งตลาดมากถึงร้อยละ 43.73 รองลงมาเป็นคู่แข่งที่สำคัญของไทยได้แก่ ประเทศจีน เวียดนาม อินโดนีเซีย และอินเดีย ที่ครองส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 19.59 19.16 13.79 และ 0.31 ตามลำดับในปี 2548 และจากแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดในช่วงปี 2543 – 2548 ของการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งแปรรูปของไทยทั้งในตลาดสหรัฐฯ และญี่ปุ่นมีแนวโน้มที่ลดลง รวมถึงตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นมีการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งแปรรูปจากไทยมีแนวโน้มมูลค่าที่ลดลง อันเนื่องมาจากประเทศที่ทำการเพาะเลี้ยงและส่งออกเช่นเดียวกับไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้อุปทานกุ้งในตลาดโลกเพิ่มอย่างมาก จนเกิดอุปทานส่วนเกินในตลาด เกิดการใช้กลไกราคาเป็นเครื่องมือเพื่อช่วงชิงความเป็นผู้นำทางการค้า ซึ่งอุปทานกุ้งที่เพิ่มขึ้นได้กดดันราคากุ้งปรับตัวลดลงจนทำให้ราคากุ้งในตลาดโลกตกต่ำและกระทบต่อมูลค่าการส่งออกกุ้งที่ลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมาทั้งกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งแปรรูป จึงเป็นเหตุให้ไทยเกิดปัญหาด้านการแข่งขันกับคู่แข่งในตลาดส่งออกหลักในช่วงปี 2544 - 2548

ผลจากการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (IRCA) พบว่าประเทศไทยยังคงมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกทั้งกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นอย่างต่อเนื่องทั้ง 3 ช่วงเวลา คือ ช่วงก่อนและหลังเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ (ช่วงปี 2537 – 2539 และช่วงปี 2541 – 2543) และช่วงที่ไทยเกิดปัญหาด้านคู่แข่ง (ช่วงปี 2544 – 2548) แต่ในช่วงที่ไทยประสบปัญหาด้านคู่แข่ง (ช่วงปี 2544 – 2548) ไทยมีแนวโน้มสูญเสียความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏทั้งการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกาญี่ปุ่นเมื่อเทียบกับช่วงก่อน โดยผลการวิเคราะห์ทั้งกรณีที่พิจารณาทุกสินค้าที่ส่งออกและกรณีที่พิจารณาเฉพาะสินค้าเกษตรได้ให้ค่าและแนวโน้ม IRCA ไปในทิศทางเดียวกัน โดยด้านคู่แข่งพบว่ากรณีที่พิจารณาเปรียบเทียบกับทุกสินค้าที่ส่งออกในการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งประเทศคู่แข่งที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏทั้ง 3 ช่วงเวลา ได้แก่ ทุกประเทศที่พิจารณาในตลาดสหรัฐฯ คือ ประเทศอินเดีย จีน อินโดนีเซีย เวียดนาม เม็กซิโก และเอกวาดอร์ ยกเว้นประเทศจีน ในตลาดญี่ปุ่น คือ ประเทศอินเดีย อินโดนีเซีย จีน และเวียดนาม ยกเว้นประเทศจีน โดยประเทศคู่แข่งดังกล่าวที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏทั้ง 3 ช่วงเวลาและมีแนวโน้มความได้เปรียบที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องใน 3 ช่วงเวลา คือ ประเทศอินโดนีเซีย และอินเดียในตลาดสหรัฐฯ ส่วนในตลาดญี่ปุ่น คือ ประเทศอินโดนีเซียและเวียดนาม ส่วนการส่งออกกุ้งแปรรูปในกรณีที่พิจารณาเปรียบเทียบกับทุกสินค้าที่ส่งออก พบว่า จากประเทศที่พิจารณาในการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา มีเพียงประเทศไทยประเทศเดียวที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏทั้ง 3 ช่วงเวลา โดยในตลาดญี่ปุ่น ประเทศเวียดนามเป็นประเทศคู่แข่งที่สำคัญที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบทั้ง 3 ช่วงเวลาเช่นเดียวกับไทย และประเทศเวียดนามมีแนวโน้มความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้นใน 3 ช่วงเวลา ส่วนประเทศคู่แข่งอื่นๆ ที่ส่งออกกุ้งแปรรูปในกรณีที่พิจารณาเปรียบเทียบกับทุกสินค้าที่ส่งออก พบว่า ประเทศคู่แข่งส่วนใหญ่ได้พัฒนาการผลิตและส่งออกจนเริ่มมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในแต่ละช่วงเวลา โดยประเทศคู่แข่งที่เริ่มมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในแต่ละช่วงกล่าวคือ ในตลาดสหรัฐฯ ได้แก่ ประเทศเวียดนามและเอกวาดอร์ที่เริ่มมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในช่วงหลังวิกฤตเศรษฐกิจไทยเป็นต้นมา (ช่วงปี 2541 – 2543 และช่วงปี 2544 – 2548) ส่วนประเทศจีนและอินโดนีเซียได้เริ่มมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในช่วงปี 2544 – 2548 และในตลาดญี่ปุ่น ได้แก่ ประเทศอินเดียที่เริ่มมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในช่วงปี 2544 – 2548 ซึ่งเป็นช่วงที่ไทยประสบปัญหาด้านคู่แข่ง

หากพิจารณาเปรียบเทียบเฉพาะสินค้าเกษตรในการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง ประเทศคู่แข่งที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏทั้ง 3 ช่วงเวลา ได้แก่ ทุกประเทศที่พิจารณาใน

ตลาดสหรัฐฯ คือ ประเทศอินเดีย จีน อินโดนีเซีย เวียดนาม เม็กซิโก และเอกวาดอร์ยกเว้นประเทศจีน ในตลาดญี่ปุ่น คือ ประเทศอินเดีย อินโดนีเซีย จีน และเวียดนาม ยกเว้นประเทศจีน โดยประเทศคู่แข่งดังกล่าวที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏทั้ง 3 ช่วงเวลาและมีแนวโน้มความได้เปรียบที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องใน 3 ช่วงเวลา คือ ประเทศเวียดนาม อินโดนีเซีย และอินเดียในตลาดสหรัฐฯ ส่วนในตลาดญี่ปุ่น คือ ประเทศเวียดนามและอินโดนีเซีย ส่วนการส่งออกกุ้งแปรรูปในกรณีที่พิจารณาเปรียบเทียบเฉพาะสินค้าเกษตร พบว่า จากประเทศที่พิจารณาในการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐอเมริกา มีเพียงประเทศไทยประเทศเดียวที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏทั้ง 3 ช่วงเวลา โดยในตลาดญี่ปุ่น ประเทศเวียดนามเป็นประเทศคู่แข่งที่สำคัญที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบทั้ง 3 ช่วงเวลาเช่นเดียวกับไทย และประเทศเวียดนามมีแนวโน้มความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้นใน 3 ช่วงเวลา ส่วนประเทศคู่แข่งอื่นๆ ที่ส่งออกกุ้งแปรรูปในกรณีที่พิจารณาเปรียบเทียบเฉพาะสินค้าเกษตร พบว่า ประเทศคู่แข่งส่วนใหญ่ได้พัฒนาการผลิตและส่งออกจนเริ่มมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในแต่ละช่วงเวลา โดยประเทศคู่แข่งที่เริ่มมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในแต่ละช่วงเวลาก็คือ ในตลาดสหรัฐฯ ได้แก่ ประเทศจีนและเวียดนามที่เริ่มมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในช่วงหลังวิกฤตเศรษฐกิจเป็นต้นมา (ช่วงปี 2541 – 2543 และช่วงปี 2544 – 2548) ส่วนประเทศอินโดนีเซียได้เริ่มมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในช่วงปี 2544 – 2548 และในตลาดญี่ปุ่น ได้แก่ ประเทศอินเดียและจีนที่เริ่มมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในช่วงปี 2544 – 2548 ซึ่งเป็นช่วงที่ไทยประสบปัญหาด้านคู่แข่ง

ผลจากการวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดคงที่ (CMS) ในช่วงปี 2541 – 2543 และช่วงปี 2544 – 2548 อัตราการขยายตัวของการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งรวมของโลกลดลง ขณะที่กุ้งแปรรูปเพิ่มขึ้นทั้ง 2 ช่วงเวลาเดียวกัน ทำให้พบว่าความต้องการกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งในตลาดโลกลดลง ขณะที่ความต้องการบริโภคกุ้งแปรรูปในตลาดโลกเพิ่มขึ้น เนื่องจากพฤติกรรมการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงต้องการความสะดวกและรวดเร็วที่สอดคล้องกับความเป็นอยู่ของผู้บริโภคยุคใหม่ รวมถึงจากอัตราการขยายตัวของการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งแปรรูปรวมของโลกไปตลาดสหรัฐอเมริกา และอัตราการขยายตัวของการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดญี่ปุ่นมีอัตราการขยายตัวการส่งออกที่เพิ่มขึ้นทั้ง 2 ช่วงเวลา (ช่วงปี 2541 – 2543 และช่วงปี 2544 – 2548) ทำให้พบว่าความต้องการกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งแปรรูปของตลาดสหรัฐอเมริกา รวมถึงความต้องการกุ้งแปรรูปของตลาดญี่ปุ่นยังคงมีความต้องการที่เพิ่มขึ้น ขณะที่อัตราการขยายตัวของการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งรวมของโลกไปยังตลาดญี่ปุ่นมีอัตราการขยายตัวที่ลดลงทั้ง 2 ช่วงเวลาเดียวกัน

ด้านปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งแปรรูปได้พบว่า ในช่วงปี 2544 – 2548 (โดยที่ช่วงปี 2537 – 2539 เป็นปีฐาน) ซึ่งเป็นช่วงที่ไทยประสบปัญหาด้านคู่แข่ง พบว่า ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกลดลงทั้งการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐฯ และญี่ปุ่นเนื่องจากปัจจัยด้านการแข่งขันของไทยที่ลดลงเป็นสำคัญ ขณะที่ประเทศคู่แข่งที่สำคัญ 4 ประเทศได้แก่ ประเทศอินเดีย อินโดนีเซีย จีน และเวียดนามกลับมีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกดังกล่าวที่เพิ่มขึ้นในช่วงเดียวกันเนื่องจากปัจจัยด้านการแข่งขันของประเทศดังกล่าวเพิ่มขึ้นมากที่สุดเป็นสำคัญ เนื่องจากประเทศคู่แข่งทั้ง 4 ประเทศดังกล่าวมีทรัพยากรประมงที่ยังอุดมสมบูรณ์กว่า และมีค่าจ้างแรงงานที่ถูกลงกว่าไทย นอกจากนี้รัฐบาลของประเทศดังกล่าวยังให้การสนับสนุนด้านการส่งออกเป็นอย่างมาก เช่น การกำหนดอัตราภาษีนำเข้าวัตถุดิบในอัตราที่ต่ำ และหลายประเทศเช่น อินโดนีเซีย อินเดีย และเวียดนาม ไม่มีการเก็บภาษีการนำเข้าวัตถุดิบ อีกทั้งยังได้รับการสนับสนุนด้านการผลิตและการส่งออกจากการสร้างสาธารณูปโภคที่เหมาะสมกับการเลี้ยงและการขนย้ายผลิตภัณฑ์ รวมถึงประเทศอินโดนีเซียเป็นประเทศคู่แข่งที่ไม่ถูกเรียกเก็บภาษีการทุ่มตลาดจากสหรัฐฯ และที่สำคัญประเทศจีนและเวียดนามเป็นประเทศคู่แข่งที่มีผลผลิตกุ้งที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเวียดนามมีการขยายพื้นที่การเลี้ยงกุ้งและได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ส่วนจีนหลังจากฟื้นตัวจากโรคระบาดก็สามารถขยายผลผลิตกุ้งได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ยกเว้นประเทศเอกวาดอร์และแคนาดาที่มีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกกุ้งแปรรูปในตลาดสหรัฐฯ ที่เพิ่มขึ้นจากปัจจัยการขยายตัวของตลาดส่งออกของโลกที่เพิ่มขึ้นมากที่สุดเป็นสำคัญ เนื่องจากความต้องการกุ้งแปรรูปของโลกที่เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ภาครัฐบาลและภาคเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งด้านการผลิตและการตลาด ควรมีการวางแผนทางและดำเนินการแก้ไขเพื่อให้ประเทศไทยยังคงความสามารถในการแข่งขันในการรักษาส่วนแบ่งตลาด รวมถึงเพิ่มความสามารถในการแข่งขันเพื่อขยายตลาด โดยควรมีแนวทางดังนี้

1. ควรมีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยให้ผู้เลี้ยงกุ้งมีการเพาะเลี้ยงกุ้งในระบบปิด ซึ่งจะนำไปสู่การจัดการที่มีประสิทธิภาพป้องกันการระบาดของโรคในกุ้ง รวมถึงควรให้ผู้เลี้ยงมีการจัดการการใช้สารในการเลี้ยงกุ้งไม่ให้สารตกค้างเกินระดับ เพื่อหลีกเลี่ยงประเทศคู่ค้านามาเป็นมาตรการกีดกันทางการค้ากุ้งของไทย จึงควรให้เกษตรกรรู้ถึงข้อมูลทางการตลาดเพื่อปรับการผลิตให้สอดคล้องกับการขาย

2. ควรลดต้นทุนการผลิตเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการส่งออกให้สามารถแข่งขันกับคู่แข่งโดยเฉพาะประเทศเวียดนาม จีน อินเดีย และอินโดนีเซียที่มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าไทย จากการมีค่าแรงและค่าภานำเข้าวัตถุดิบที่ต่ำ ทำให้สามารถผลิตสินค้าที่มีราคาต่ำกว่าไทย โดยการปรับลดอัตราภาษีการนำเข้าวัตถุดิบในอัตราที่ต่ำ เช่น วัตถุดิบอาหารกุ้ง พ่อแม่พันธุ์กุ้ง เป็นต้น

3. ควรปรับปรุงคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาดผู้เข้าที่มีกฎระเบียบและมาตรการทางการค้าที่เข้มงวด ดังเช่นผู้ส่งออกไปตลาดสหรัฐฯ ต้องได้รับการรับรองระบบคุณภาพ HACCP รวมถึงการปิดฉลากสินค้าอาหารทะเลสดและแช่แข็งเพื่อทราบที่มาของแหล่งสินค้า

4. ควรพัฒนาผลิตภัณฑ์กุ้งให้มีรูปแบบที่หลากหลายตรงตามความต้องการของผู้บริโภคยุคใหม่ที่ต้องการความสะดวกและรวดเร็ว เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์กุ้งและหลีกเลี่ยงการแข่งขันในผลผลิตภัณฑ์เดิมกับคู่แข่ง และควรสร้างตราสินค้าของกุ้งไทยให้เป็นที่รู้จักในตลาดโลก ทำให้เกิดโอกาสในการขยายตลาด

5. ควรมีการขยายตลาดกุ้งของไทยไปยังตลาดอื่นๆ ที่มีศักยภาพในการซื้อกุ้งจากไทย แต่ที่ยังคงต้องรักษาส่วนแบ่งตลาดเดิมซึ่งเป็นตลาดหลักให้คงอยู่

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งแปรรูปในตลาดส่งออกคือ ตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลักของไทย โดยที่ประเทศไทยได้ประสบปัญหาด้านคู่แข่งที่เพิ่มขึ้นและเกิดการแข่งขันในการส่งออกผลิตภัณฑ์กุ้งในตลาดส่งออกหลัก แต่จากที่ผลิตภัณฑ์กุ้งแปรรูปของไทยได้เริ่มมีบทบาททางการค้าเพิ่มขึ้นในตลาดโลก ซึ่งไทยก็ยังประสบปัญหาด้านคู่แข่งที่ได้ทำการพัฒนาการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปและแข่งขันในตลาดส่งออกหลักเดียวกับไทย ทำให้ไทยยังคงมีคู่แข่งในการส่งออกผลิตภัณฑ์กุ้งที่กระจุกตัวอยู่เพียงไม่กี่ตลาดหลักโดยเฉพาะตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น ทำให้ในการศึกษาครั้งต่อไปควรที่จะศึกษาถึงโอกาสในการแข่งขันการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งแปรรูปไปยังตลาดอื่นๆ ที่มีศักยภาพในการซื้อผลิตภัณฑ์กุ้งจากไทย เพื่อขยายตลาดเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้ส่งออก ดังเช่นตลาดแคนาดา และ

ออสเตรเลีย เป็นต้น รวมถึงควรศึกษาถึงโอกาสในการผลิตและส่งออกกุ้งขาวและกุ้งก้ามกรามของ
ไทยที่เริ่มมีบทบาทในตลาดโลกเพิ่มขึ้น